

LEEFREGEL

| schoolreglement |

INHOUD

Voorwoord bij de leefregel	5
Het opvoedingsproject van het Sint-Ursula-Instituut	7
Respect en waardering voor onszelf, voor de anderen, voor onze omgeving	9
Eerlijkheid en rechtvaardigheid	13
Nieuwsgierigheid en leergierigheid	15
Loyaliteit en wederzijds vertrouwen	19
Solidariteit en engagement	21
Zingeving en spiritualiteit	23
Toelichting bij de begrippen	25

VOORWOORD BIJ DE LEEFREGEL

Beste ouders

We heten u en uw dochter of zoon van harte welkom in het Sint-Ursula-Instituut.

U hebt onze school gekozen voor het onderwijs en de opvoeding van uw kind.

Wij beschouwen het als een blijk van vertrouwen, en wij zullen dan ook alles in het werk stellen om dat vertrouwen te blijven verdienen.

Van de school mag u degelijk en eigentijds onderwijs, een passend leer- en leefklimaat en een christelijk geïnspireerde opvoeding verwachten, zoals dit in het opvoedingsproject van het Sint-Ursula-Instituut is beschreven. Wij willen ook in alle omstandigheden de belangen van uw kind behartigen en zijn rechten eerbiedigen.

Hoe we dit willen doen, kan u terugvinden in het Schoolreglement waartoe, naast de Leefregel, ook de Schoolgids behoort.

Anderzijds durven wij op uw volle medewerking rekenen bij de begeleiding van uw kind inzake schoolaangelegenheden. Bovendien wensen wij met u een samenwerkingsverband aan te gaan bij het waarmaken van het project van de school en bij het aanmoedigen van uw kind om zich aan de leefregels en de afspraken te houden. Alleen dan kunnen wij een optimaal leer- en leefklimaat, en een goed lopende schoolorganisatie garanderen.

Hoe het er in het Sint-Ursula-Instituut in de praktijk allemaal aan toe gaat, welke de rechten en plichten zijn van ouders en leerlingen, staat uitvoerig beschreven in de Schoolgids, die u naast deze leefregel hebt ontvangen.

De leefregel die hierna volgt, wil een concretisering zijn van het Opvoedingsproject van het Sint-Ursula-Instituut: "Samen toekomst maken". Dit totaalproject vindt zijn inspiratie in het evangelie waarin de levens- en zienswijze van Jezus Christus beschreven zijn.

Met de Leefregel wil het Sint-Ursula-Instituut vorm en inhoud geven aan een opvoeding die haar wortels heeft in het christelijk humanisme. Onze school beoogt een menswordingsproces dat ruime kansen biedt tot zelfontplooiing, maar dit wel altijd in relatie tot de anderen. Met zijn allen, de jongeren, maar ook de volwassenen, zijn we bezig te zoeken wie we mogen worden. Samen groeien we, zoeken we, worden we meer mens.

De naleving van de waarden die in de leefregel beschreven worden, moet dit proces van menswording maximale kansen geven.

De voorliggende leefregel roept ons allen op om deze waarden in de praktijk te beleven en dus ook zichtbaar te maken. Zij zijn de inspiratie voor de manier waarop we in de school met elkaar zullen samenleven en omgaan. Zij zullen het schoolklimaat bepalen en kleuren.

Deze leefregel is bijgevolg voor niemand vrijblijvend. Al wie zich op de ene of andere manier aan onze school verbindt, engageert zich meteen om de leefregel voluit na te leven.

Deze Leefregel is tot stand gekomen in een werkgroep die bestond uit leerkrachten, leerlingen, ouders en directie, en in nauw overleg met de participatieraad.

Wij hopen dat deze kijk op 'samen school maken', mee aan de basis zal liggen van een schoolomgeving waar iedereen zich goed voelt, en waar het prettig is om te leren.

HET OPVOEDINGSPROJECT VAN HET SINT-URSULA-INSTITUUT

SAMEN TOEKOMST MAKEN

Het Sint-Ursula-Instituut wil jonge mensen steun geven in hun groei naar zelfstandigheid en op hun zoektocht naar een waardevolle levensoriëntatie. De krachtlijnen van dit opvoedingsproject zijn deze van Angela Merici (1474-1540), stichteres van de Ursulinen. Haar pedagogische visie getuigt van verrassend moderne inzichten, waarbij de zorg voor de vorming van de totale persoonlijkheid centraal staat.

Als christelijke school vindt het Sint-Ursula-Instituut de inspiratie van haar project in de evangelische waarden en bezieling. Onderwijs wordt gekoppeld aan opvoeding in een goede sfeer. Het evangelie is de gids bij het zoeken naar en het aanbieden van zingeving die de verworven kennis integreert in een verantwoordelijke levenshouding. Een katholiek opvoedingsproject nodigt jongeren en volwassenen uit tot maatschappelijk engagement.

JONGEREN EN VOLWASSENEN WERKEN SAMEN

Alle jongeren, ieder met zijn eigenheid, krijgen vormingskansen in een klimaat van wederzijds respect en solidariteit. In onderling vertrouwen en waardering worden de intellectuele ontplooiing, de kunst om waarden te erkennen en de wil om harmonisch samen te werken ontwikkeld.

Alle volwassenen beleven hun taak als dienstbaarheid, in eerbied voor ieders mening en cultuur. Zij beklemtonen het nastreven van eerlijkheid, rechtvaardigheid, soberheid en solidariteit in woord en daad. Leerlingen, leerkrachten en ouders werken mee aan de relatiepatronen op basis van dialoog en overleg. Op die manier wordt de leefregel, die de concrete vertaling is van het opvoedingsproject, uitgewerkt, toegepast en geëvalueerd.

"Leren" is de kernopdracht van elke school. Via een verscheidenheid van vakken en leertrajecten tracht de school de volledige ontplooiing van de leerlingen te verzekeren. Vanuit het besef dat de verscheidenheid van talenten een rijkdom is, worden de leerlingen en leerkrachten aangespoord elkaars diversiteit te ontdekken en te waarderen, en een hechte levensgemeenschap te vormen.

EEN TOEKOMSTGERICHTE SCHOOL

Het Sint-Ursula-Instituut wil een dynamische, levende school zijn waar resoluut vooruit gekeken wordt in een voortdurend streven naar verbetering. De leerlingen worden voorbereid tot weerbaarheid, zelfstandigheid en sociale vaardigheid in een maatschappij die snel blijft evolueren onder meer door de explosie van wetenschap en techniek. Zij verwerven de noodzakelijke basis om zich levenslang te herbronnen, waarbij zowel “leren leren” als “leren leven” centraal staan.

De school wil de openheid en de flexibiliteit ontwikkelen die de basis vormen voor creatieve persoonlijkheden. Hier zijn de groeiprocessen belangrijker dan de resultaten van een bepaald ogenblik. Als leef-gemeenschap wil de school haar leerlingen ontplooiën tot zelfverantwoordelijke volwassenen die gewapend zijn tegen individualisme en zelfzucht.

De permanente vernieuwing van de school dient te gebeuren binnen de context van vandaag en met respect voor de waarden uit het verleden. Voor het Sint-Ursula-Instituut zijn dit de waarden zoals ze steeds zijn beleefd en doorgegeven door generaties Ursulinen, die zich in hun opvoedingsproject telkens opnieuw hebben laten inspireren door de wijze raadgevingen van hun stichteres:

**“U draagt verantwoordelijkheid voor de mensen
met wie u leeft en die aan uw zorgen zijn toevertrouwd.
Grif hun naam in uw geest, maar vooral in uw hart,
en niet alleen hun naam,
maar ook de omstandigheden waarin ze leven,
hun aanleg en heel hun persoon”**

Angela Merici 1474 - 1540

In deze Leefregel vindt u af en toe begrippen die cursief gedrukt worden, gevolgd door een sterretje (asterisk).

Deze begrippen worden verduidelijkt in de toelichting op bladzijde 23 en volgende.

RESPECT EN WAARDERING VOOR ONSZELF, VOOR DE ANDEREN, VOOR ONZE OMGEVING

**Niet alleen heeft iedereen recht op respect, iedereen wordt bovendien graag gerespecteerd. De basis van respect is het besef dat we elkaar niet hinderen en zeker niet aandoen wat we niet willen dat ons wordt aangedaan. Het is dus elkaar benaderen vanuit een positie van gelijkwaardigheid*. Met iedereen bedoelen we de leerlingen, de ouders, de leerkrachten, het ondersteunend personeel, het onderhoudspersoneel, de directie.
Maar respect moeten we ook verdienen...**

RESPECT VOOR ONSZELF

- Eerbied voor anderen en voor onze omgeving start bij zelfrespect.
- Respect voor ons eigen lichaam begint met een goede verzorging en hygiëne.
- Een verzorgd voorkomen (met onder meer verzorgde kledij en opsmuk*...) is eveneens een uiting van zelfrespect. Uiteraard blijft hierbij het voorgeschreven uniform* een basisgegeven.
- Respect voor onze gezondheid: we kiezen voor een gezonde leefwijze, we mijden wat onze gezondheid kan schaden (zoals tabak, alcohol, *illegale drugs**).
- We trachten steeds onszelf te blijven en laten ons niet meeslepen door de groep.
- We verzorgen steeds onze lichaamshouding. Goed om weten hierbij is dat 80% van de communicatie verloopt via onze *lichaamstaal**...

RESPECT VOOR DE ANDEREN

- Respectvol omgaan met elkaar uit zich zowel in gedrag als in taalgebruik. Een vlotte, prettige, beschaafde taal is hierbij noodzakelijk. De voertaal op school is dan ook het Algemeen Nederlands. We gebruiken altijd de gepaste *aanspreking**. Zich beleefd uitdrukken is nooit belachelijk. Krachtwoorden, opzettelijke luidruchtigheid, vechten, spuwen, afwijzende gebaren zijn inhoudsloos en een bewijs van onmacht.
- We respecteren elkaars privacy: we gaan discreet en tactvol om met privé-aangelegenheden. We luisteren niet naar roddels en doen er zelf ook niet aan mee.
- In onze relaties benaderen we de andere vanuit respect, begrip en waardering voor elkaars eigenheid.
- We zijn attent en voorkomend voor elkaar. Wederzijdse kleine attenties (een geluk-

wens, een bemoediging, ...) zijn telkens blijken van waardering die het samen-leven aangenamer maken.

- Relaties op school vragen tact en discretie. Intimiteit* heeft haar eigen sfeer, en dus ook haar eigen plaats.
- We tonen respect voor al onze medeleerlingen, ongeacht de klas, de studierichting of de onderwijsvorm waarin zij zitten.
- Respect voor de eigenheid van elke medemens veronderstelt in de eerste plaats verdraagzaamheid. Dit betekent dat we kunnen aanvaarden dat een ander anders is dan wij. Huidskleur, godsdienst, geaardheid, afkomst, taal, sociaal milieu kunnen geen oorzaak zijn van vernedering (uitlachen, spotten, *pesten**) of van discriminatie.
- Wij kiezen bewust voor een *antiracistische** school.
- Meer nog, we zijn nieuwsgierig naar en ontvankelijk voor het ongekende. We gaan ervan uit dat de misschien wat vreemd lijkende eigenheid van wie of wat we zien, een verrijking betekent voor onszelf, en een bijkomende kans tot zelfontplooiing.
- Wij hebben onze eigen mening, maar staan tegelijk open voor de mening van anderen: eerst luisteren en dan beluisterd worden is een goede aanzet om elkaar beter te begrijpen.
- We respecteren ook elkaars bezittingen. Als we elkaars materiaal gebruiken, dan dragen we er extra zorg voor.

TIPS VOOR EEN AANGENAME DAGELIJKSE ONGANG

- We komen steeds op tijd.
- We kloppen aan voor we ergens binnenstappen.
- We gebruiken steeds de gepaste *aanspreking**.
- We verzorgen onze houding en hebben aandacht voor onze lichaamstaal*.
- Tijdens gesprekken, lessen of andere schoolactiviteiten, eten, drinken of kauwen we niet (kauwgom*).
- Op school is het Algemeen Nederlands onze voertaal.

RESPECT VOOR ONZE OMGEVING

- Onze schoolgebouwen en het park zijn historisch waardevol. Dit patrimonium verdient niet alleen al onze aandacht en zorg, maar ook onze waardering.
- Ook klaslokalen, cafetaria's, gangen, vergaderlokalen, toiletten, de speelplaats, het park, ... zijn voor iedereen.
In een mooie, nette en vooral onbeschadigde omgeving voelen de meesten onder ons zich het best. Vastgestelde schade melden we dan ook onmiddellijk aan het leerlingensecretariaat.
- Propere gangen en toiletten zijn voor iedereen aangenaam. We respecteren het werk van het onderhoudspersoneel.
- Herstellingen zijn duur, en geld kan maar één keer worden uitgegeven. Van *vandalisme** wordt dus niemand beter, integendeel.
- Schoolmeubilair en didactisch materiaal zijn voor iedereen. Woordenboeken, enz. brengen we altijd op hun plaats van oorsprong terug.
We gebruiken les- en leermateriaal alleen waarvoor het bedoeld is.
- We bepalen mee of de school en de klas aangename ruimten zijn om er te vertoeven. Blikjes, drankkartonnetjes, papier, ... horen niet thuis op vensterbanken of op de grond. Afval (gesorteerd zoals het hoort) moet gewoon in de vuilnisbak.
- We vermijden wegwerpverpakkingen. En we weten al lang dat brooddozen milieuvriendelijker zijn dan aluminiumfolie.
- Die respectvolle houding voor onze omgeving trekken we ook door tot buiten de muren van de school wanneer we op weg naar en van de school zijn: de bus, de woonomgeving van de omwonenden, het dorp, enz.

ZORG VOOR MATERIAAL EN OMGEVING... DE VERANTWOORDELIJKHEID VAN IEDEREEN

- We blijven principieel van andermans spullen af.
- We springen niet achteloos om of pakken niet uit met dure dingen. Waardevolle voorwerpen laten we thuis. *Schoolvreemde voorwerpen** gebruiken we niet op school.
- Als we iets vinden brengen we het naar het leerlingensecretariaat. Is er iets zoek, dan melden we dat op het zelfde adres.
- Als er iets stuk is, melden we dat op het leerlingensecretariaat.
- Schrijven of krassen op banken of ander meubilair is een vorm van vandalisme, die bovendien de leefomgeving erg onaangenaam maakt.
- Het helpen oplossen van vandalisme is een plicht voor iedereen. We durven dat. Dit is geen verklikken, want het is helpen om recht en veiligheid te bewerkstelligen.

EERLIJKHEID EN RECHTVAARDIGHEID

Eerlijkheid en rechtvaardigheid zijn noodzakelijke voorwaarden voor het uitbouwen van een klimaat van openheid en vertrouwen. Ze liggen mee aan de basis van goede onderliggende relaties. Het welbevinden van iedereen hangt hier grotendeels mee samen. Oneerlijkheid is een sfeerverpester die leidt tot achterdocht en controle.

WE BEGINNEN BIJ ONSZELF

- We kennen onze beperkingen en aanvaarden die ook.
- Anderzijds kennen we ook onze sterke kanten, en we benutten die zoveel mogelijk. Met valse bescheidenheid is niemand gediend.
- We kunnen onze fouten of misstappen toegeven en zijn bereid om de gevolgen ervan te dragen.
- Spieken* bij toetsen of examens is een vorm van oneerlijkheid waarbij wij vooral onszelf bedriegen...
- We streven steeds naar openheid. We zijn niet bang om *assertief** op te komen voor wat we denken en voelen, en om ernaar te handelen.
- We streven ernaar om steeds consequent met onszelf te zijn, zowel in wat we zeggen als in wat we doen.

NAAR DE ANDEREN TOE

- We nemen in alles onze verantwoordelijkheid op. We houden ons aan de gemaakte afspraken en trachten ons niet stiekem aan dingen te onttrekken. We zoeken geen (valse) excuses om ons eruit te praten... We blijven trouw aan een gegeven woord.
- We doen ons aandeel in het (groeps)werk en teren niet op de inspanningen van anderen.
- We zoeken steeds de dialoog. Wat ons stoort bespreken we met de betrokken persoon. Roddelen doen we niet.
- We letten er steeds op dat onze uitspraken objectief en genuanceerd zijn. Daarom beoordelen we alleen feiten of gedrag, zonder 'op de persoon te spelen'. Vooroordelen en 'etiketten' maken dit alleen maar moeilijk.
- Na een gesprek kunnen we een incident of een conflict afsluiten. We zijn bereid om samen opnieuw te starten, met een propere lei. Iedereen krijgt graag een tweede kans...

- We blijven principieel van andermans spullen af. We 'lenen' elkaars materiaal dan ook alleen als we de toestemming van de eigenaar hebben en dragen er extra zorg voor.
- Vinden we iets waardevols, dan brengen we het zo snel mogelijk naar het leerlingensecretariaat.
Zijn we iets kwijt, dan melden we dit onmiddellijk aan het leerlingensecretariaat, zonder daarom meteen van diefstal te gewagen.
- *Voor diefstal** kunnen nooit verzachtende omstandigheden ingeroepen worden. Het is een vorm van oneerlijkheid die het leefklimaat zo verziekt, dat het voor ons een *break-punt** is.
- Eerlijkheid en rechtvaardigheid streven we na ook op ruimere schaal, d.w.z. dat dit verder reikt dan onze kleine dagelijkse leefomgeving. We blijven daarin consequent, zelfs al maken we het onszelf daardoor wat moeilijker.

EEN GOED GESPREK IS ELKAAR EEN EERLIJKE KANS GEVEN

Botsingen en conflicten zijn er altijd en overal, ook op school.

We gaan deze dan ook niet uit de weg, maar we leren er op de juiste manier mee omgaan.

Enkele spelregels

- **We koelen eerst af.**
Te vlugge reacties zijn vaak overdreven en emotioneel, en dikwijls kwetsend. We denken dus best na voor we iets zeggen waar we nadien misschien spijt van hebben.
- **Wat ons stoort bespreken we met de juiste persoon.**
We doen dat in de ik-vorm en vertellen ook waarom ons iets stoort (ik vind dat jij/u/ ik... omdat...). Zo zeggen we wat we zelf voelen zonder de ander meteen te beschuldigen. We maken tijdens het gesprek steeds het onderscheid tussen de storende feiten of gedrag en de persoon zelf. Zo houden we de dialoog open.
- **We luisteren naar de ander en zijn kritisch voor onszelf.**
Wie zich aangevallen voelt gaat automatisch in de verdediging, en dat leidt zelden tot een oplossing. Trouwens, niet iedereen ziet de dingen op dezelfde manier. We luisteren dus zoveel mogelijk en proberen ons in de ander in te leven. Begrip voor elkaars standpunt is de eerste stap naar een oplossing. We durven ook ons eigen aandeel in het conflict te onderzoeken en toe te geven.
- **We zoeken een oplossing, geen schuld.**
In een conflict zijn er geen winnaars en verliezers. Het gaat niet om gelijk halen. Elkaar de schuld geven lost niks op. We blijven dus niet stilstaan bij de schuldvraag maar kijken vooruit en zoeken samen naar een oplossing waar beide partijen iets aan hebben!
- **We slaan geen deuren dicht.**
Aan verwijten, beschuldigingen, scheldwoorden of geweld heeft niemand iets. Ze maken het bovendien alleen maar moeilijker om opnieuw een gesprek te beginnen. We houden de deur steeds op een kier, zetten zelf de eerste stap en herhalen indien nodig ons ik-verhaal.

NIEUWSGIERIGHEID EN LEERGIERIGHEID

Nieuwsgierigheid, en dus ook leergierigheid, kenmerken in wezen elke mens, en zijn in hun meest pure vorm waar te nemen bij kleine kinderen. Leren is ook nooit af, het duurt eigenlijk een leven lang.

De school is per definitie een uitgelezen plaats om te leren. Zij wil voldoende uitdagingen bieden waardoor nieuwsgierigheid en leergierigheid zoveel mogelijk geprikkeld worden.

Wij willen van onze school een bevoorrechte ontmoetingsplaats maken waar jongeren en volwassenen samen willen leren, rekening houdend met onze voortdurend veranderende leefwereld.

LEREN, EEN HOUDING

- We komen naar school om te leren. Willen leren is de eerste stap, en een open geest is onze basishouding. We grijpen de op school geboden kansen aan. Het begint met belangstelling tonen, aandacht geven en actieve medewerking verlenen tijdens de leeractiviteiten (in of buiten de klas).
- Willen leren vertrekt vanuit een gezonde nieuwsgierigheid. Het is op zoek willen gaan. Dit veronderstelt een vragende houding: vragen stellen, dingen in vraag stellen, onszelf in vraag stellen... We beperken ons niet alleen tot vanzelfsprekendheden of zekerheden, maar we staan ook open voor nieuwe dingen. Ook verwondering bij het ongekende hoort hierbij.
- Het is bewezen dat leren aan kwaliteit wint als het samen met anderen gebeurt. We maken ook hier dus zo goed mogelijk gebruik van de geboden kansen, en we nemen actief deel aan pair-work, groepswork, discussies,...
- Samen-leren is niet alleen verrijkend, het is ook leuk en geeft voldoening.
- Leren gebeurt met vallen en opstaan. We mogen dus fouten maken, als we ze maar erkennen en ze gebruiken om eruit te leren. Het is van groot belang dat we bij het leren vergisruimte krijgen, én ook geven.
- Als we echt willen leren zijn we ook bereid om gezonde *kritiek** te aanhoren. Daar kunnen we immers alleen maar beter van worden.
- Leren is nooit af. We kunnen altijd bijleren.
We weten dus nooit alles, en dat beseffen we ook. We zijn dan ook niet bang om ons kwetsbaar op te stellen: iets niet weten is geen schande, als we maar open staan om iets bij te leren. We verwachten ook niet van anderen dat zij alles weten.

LEREN, EEN UITDAGING VOOR ONSZELF

- Leren is een actieve bezigheid. Het vraagt een grote mate van betrokkenheid en van engagement, en dus ook van inspanning. Leren doen we immers zelf. Niemand kan dat in onze plaats doen.
We kiezen er dus voor om onze verantwoordelijkheid te nemen in een actieve vorm van leren.
*Consumptie-leren** wijzen we af: we beschouwen de school niet als een diploma-fabriek.
- Leren is geen competitie. We mikken niet in de eerste plaats op punten, maar wel op groei en vooruitgang volgens onze eigen mogelijkheden en talenten, die we dan ook maximaal inzetten.
- We willen voortdurend onze eigen grenzen verleggen. We wijzen *minimalisme** af, want we willen meer... Trouwens, wie zich voordoeft als 'slimme nietsdoener die het toch allemaal zo kent' bedriegt gewoon zichzelf en de anderen. We zijn geen 'strevers' omdat we onze eigen lat hoog leggen.
- Voor ons is leren meer dan een hoeveelheid leerstof instuderen of overbrengen, het is onszelf ontplooiën en ontwikkelen, tijdens de les en daarbuiten. We zijn bereid om bij te leren op het vlak van kennis, maar ook op het vlak van vaardigheden en attitudes.

LEREN, OOK IN DIENST VAN...

- Op school leren we in klas- en dus in groepsverband. We zijn niet alleen verantwoordelijk voor ons eigen leren, maar ook voor dat van de anderen. We houden rekening met elkaar, geven elkaar de nodige kansen en helpen elkaar waar we kunnen.
- Door blijvend onze talenten te ontwikkelen willen wij uitgroeien tot unieke persoonlijkheden, in dienst van en samen met de anderen. Door wat we in ons hebben en wie we zijn, moeten we creatief bijdragen tot een betere samenleving.
- De school biedt een waaier van activiteiten en werkgroepen rond en naast de eigenlijke lessen: solidariteitsacties, pastorale acties, leerlingenraad, sport, schoolkrant, toneel, ... Hier actief aan meewerken zien we als een verrijking en als een kans om al onze talenten ten volle te benutten en verder te ontwikkelen.
- Wij verwerven kennis en inzichten om ons kritisch op te stellen in onze maatschappij, zodat wij echte waarden van schijnwaarden kunnen onderscheiden. Kennis heeft maar zin als ze leidt tot beter begrip van wie of wat ons omringt. Niet wat we kennen of wat ons bevalt, is de norm.

TIPS OM HET LEERRENDEMENT TE VERHOGEN

- We gaan actief in op de geboden leeransen: de les zelf, taken of opdrachten, excursies of andere buitenklasactiviteiten, gastsprekers, enz.
- We zorgen er steeds voor dat we ons leermateriaal bij ons hebben.
- We houden onze agenda nauwkeurig en volledig bij: het is het basisinstrument bij onze werk- en studieplanning.
- We maken actief gebruik van woordenboek, atlas, naslagwerken, teksten, enz.
- Groepswerk betekent dat we samen-werken, en dat we ook onze verantwoordelijkheid nemen. We doen ons aandeel van het werk, en we leggen dat ook in de groep ter bespreking voor. Zo leren we van en met de anderen.
- We werken met onze notities, gemaakte taken en toetsen bij de hand.

LOYALITEIT EN WEDERZIJDIG VERTROUWEN

Voor elk van ons brengt onze positie of functie in de school bepaalde rechten en verplichtingen mee.

Loyaal zijn betekent trouw blijven aan deze verbintenissen. Deze vorm van loyaliteit is een minimale voorwaarde voor het opbouwen van wederzijds vertrouwen. Maar we willen meer...

Een school is een netwerk van relaties. Allemaal hebben we de plicht om loyaal aan die relaties te werken. We behoren immers tot één school, tot een klas, tot een groep waar we telkens mee voor verantwoordelijk zijn.

En daarbinnen voelen we ons ook verantwoordelijk voor elkaar...

EEN KLIMAAT VAN VERTROUWEN

- Relaties zijn geen consumptieartikelen, ze zijn niet vrijblijvend: loyaliteit en vertrouwen zijn daarbij wezenlijke instandhouders. We moeten immers op elkaar kunnen rekenen.
- We hebben het met elkaar goed voor en we weten dat ook van elkaar. We zorgen er bovendien voor dat we dat vertrouwen waard zijn.
- We zijn begaan met de anderen, ook al behoren zij niet tot onze rechtstreekse kring van vrienden of bekenden.
- We trachten ons in te leven in de anderen. We gedragen ons dan ook niet alsof die niet bestaan.
- We hebben aandacht en belangstelling voor elkaar. We hebben iets over voor elkaar, en niet alleen om er zelf beter van te worden.
- We geven iedereen een faire kans (en zelfs een tweede, een derde, ...). Die krijgen we immers zelf ook graag. We laten niemand vallen.
- We geven elkaar als persoon ruimte en krediet, wat niet inhoudt dat we alle gedragingen, uitlatingen of overtuigingen moeten aanvaarden. Maar we letten erop dat we mensen niet verwarren met hun daden.

EEN KLIMAAT VAN VERBONDENHEID

- Het is 'onze' school. We blijven trouw aan het *totaalproject** van de school en we komen daar ook voor uit. We gaan hier niet selectief mee om: ook voor de aspecten waarin wij ons moeilijker kunnen vinden, kan de school op ons rekenen.
- Ook regels of afspraken die ons minder goed uitkomen, leven we loyaal na: we zetten ze niet éézijdig naar onze hand.

- We hebben het met de school goed voor en brengen haar niet in een negatief daglicht. De dingen die in onze ogen fout lopen, brengen we wel ter sprake in de voorziene inspraakkanalen*. Daar is ruimte voor een opbouwende dialoog met het oog op verbetering.
- We voelen ons mee verantwoordelijk voor de kwaliteit van de relaties binnen de school. Een klimaat van vertrouwen leidt tot een gevoel van samenhang. Ons doen en laten wordt dan voornamelijk van binnen uit bepaald, en minder door controle of druk van buitenaf.

ZO VOELEN WE ONS GOED OP SCHOOL

- We negeren elkaar niet. Een teken van herkenning (een groet, een praatje) doet iedereen deugd, ook onze vroegere klasgenoten en leerkrachten.
- Een bemoedigend woord of een blijk van steun voor iemand die het moeilijk heeft, betekent veel meer dan we denken. Een gepaste attentie of een gelukwens laat niemand ongevoelig.
- We nemen initiatieven die de groepsgeest bevorderen. 'Klas zijn' is meer dan lessen volgen en zorgen dat we slagen.
- We 'gebruiken' de anderen niet in functie van onze eigen noden. Niemand wordt graag herleid tot 'interessante en volledige notities', 'werkpaard' in een groepswerk of 'handig vervoer' naar en van een fuif....
- We zijn bereid om voorstellen of ideeën van anderen een kans te geven. Afbrekerij, maar ook onverschilligheid, zijn echte spelbrekers.
- We plakken geen etiketten op mensen en laten ons niet leiden door vooroordelen.
- Wat iemand ons persoonlijk heeft toevertrouwd, bazuinen we niet rond.
- Wie er bij is, moet er ook bij horen. We sluiten niemand uit: bij groepswerk, bij een uitstap, bij een traktatie, ...
- We isoleren onszelf ook niet van de groep.
- We zijn loyaal t.o.v. de eigenaar die schuilt achter 'vreemde' tassen, boeken, kledingstukken... We hangen dus ook een anonieme jas netjes weer op, we schoppen geen tassen weg.
- Het getuigt van onze zorg voor het werk van het onderhoudspersoneel én voor de andere gebruikers, die ook graag van een propere omgeving genieten als we de gangen, klaslokalen en cafetaria netjes houden.
- We houden ons aan de geldende afspraken. Zit ons iets dwars m.b.t. bepaalde regels of afspraken, dan brengen wij dit ter sprake bij de betrokken persoon of instantie (klas-titularis, leerkracht, ...).
- Een open gesprek brengt vaak verheldering en werkt opbouwend. Kankerend en brengt ons geen stap verder.

SOLIDARITEIT EN ENGAGEMENT

Solidariteit is beseffen dat we bij elkaar horen en elkaar moeten steunen, en bereid zijn er ook naar te handelen. Echte solidariteit begint met sociaalvoelendheid en mondt zoveel mogelijk uit in daadwerkelijk engagement, zowel in onze dagdagelijkse omgeving (thuis, in de klas, op school,...) als op grotere schaal (de buurt, de stad, de wereld,...).

De school wil dit sociaal engagement stimuleren door iedereen voldoende kansen te bieden om zijn of haar talenten te ontwikkelen samen met en in dienst van de anderen. We willen actief bijdragen tot een betere wereld.

SOCIAALVOELENDEID

- We hebben aandacht en belangstelling voor anderen en voor wat zij meemaken.
- We leven mee met emoties van anderen en we kunnen dat medeleven tonen.
- We hebben aandacht en belangstelling voor het lot van anderen, ook van diegenen met wie we minder bevriend zijn of die we niet persoonlijk kennen.
- We willen meevoelen met armen, zieken, bejaarden, gediscrimineerden, slachtoffers van elke vorm van onrecht.
- We willen deze realiteiten ook kennen. Daarom kijken we bewust verder dan onze eigen kleine wereld.

SOLIDARITEIT

- Wat we zijn en wat we hebben stellen we ten dienste van de anderen. We zien ons eigen geluk of succes niet los van dat van onze medemens.
- Iedereen heeft recht op een menswaardig bestaan. We streven naar een samenleving en een wereld met eerlijke en reële kansen voor iedereen.
- We reageren met morele verontwaardiging op 'onverdiend' leed, op de vele vormen van onrecht.
- We hebben actieve belangstelling voor acties rond kansarmoede, dichtbij of veraf.

ENGAGEMENT

- We beseffen dat we zelf mee de school maken. We blijven niet systematisch aan de kant staan, maar zoeken naar schoolprojecten

waarvoor we ons daadwerkelijk, elk binnen onze mogelijkheden, kunnen inzetten: de leerlingenraad, de sportraad, de schoolkrant, solidariteitsacties, klasprojecten...

- We willen de handen uit de mouwen steken om zaken, structuren, te veranderen, waar anderen beter van worden. We verwarren dat niet met ambitie, waarbij we vooral onszelf willen realiseren.
- Via solidariteitsacties trachten we ook over onze muren en onze grenzen te kijken: welzijnzorg, Broederlijk Delen, mondiale dagen, projectdagen, bezinningsdagen, uitwisselingen... Ook hier zijn we niet bang om mee initiatieven te nemen.
De verbondenheid met kansarmen hier en in de derde wereld komt erin aan bod

SOLIDAIR ZIJN, HOE DOEN WE DAT?

- We vinden het vanzelfsprekend om notities voor zieke medeleerlingen aan te vullen.
- We luisteren met belangstelling naar gastsprekers die op school worden uitgenodigd.
- We verwarren solidariteit niet met blokvorming.
- We helpen actief bij het uitwerken van een klasproject.
- We helpen spontaan waar het nodig is, en wachten niet af tot onze hulp gevraagd wordt.
- We houden het niet bij slogans en mooie woorden, maar steken daadwerkelijk de handen uit de mouwen.
- We hebben belangstelling voor wat er in onze school en in onze klas gebeurt, en doen zelf voorstellen om dingen te verbeteren. We maken hiervoor gebruik van de inspraakmomenten en -kanalen die op school bestaan.
- Onze voorstellen ter verbetering zijn niet ingegeven door eigenbelang, maar zijn bedoeld om het schoolleven voor iedereen aangenamer te maken.
- We hebben ook oog voor mensen die geen deel uitmaken van ons eigen, vertrouwde wereldje en beschouwen hen niet als een ver-van-mijn-bed show.

ZINGEVING EN SPIRITUALITEIT

De school wil niet alleen vorming bieden op het vlak van kennis, maar ook kansen geven om tot meer bewuste mensen uit te groeien.

Zingeving is van een andere orde dan kennis. We willen stilstaan bij een aantal zijnsvragen die ons directe kennen en kunnen overstijgen, en trachten op die vragen persoonlijk antwoorden te zoeken.

Door ons bewust te willen worden van de kracht die ons drijft, van de inspiratie van waaruit we willen leven, gaan we ook op zoek naar onze eigen spiritualiteit.

Vorming op levensbeschouwelijk vlak biedt hiervoor kansen.

DIT GELDT VOOR IEDER VAN ONS

- We nemen deel aan de lessen rooms-katholieke godsdienst en we tonen ons hierbij bereid na te denken over levensbeschouwelijke onderwerpen.
- We aanvaarden om ons te laten confronteren met een aanbod van levensbeschouwingen, waarbij de christelijke visie ruime aandacht krijgt.
- We nemen deel aan de voorziene pastorale activiteiten en momenten van verdieping.
- We zijn bereid te blijven zoeken naar een antwoord op levensbeschouwelijke en zingevingsvragen.
- We tonen respect voor en geven ruimte aan de eigen spiritualiteit en geloofsbeleving van medeleerlingen en leerkrachten.

VOOR WIE MEER ZOEKT

- We kunnen steeds ingaan op het aanbod dat vanuit de school gedaan wordt om als gelovigen of zoekenden ons christen-zijn te beleven en specifiek bijbels te duiden.
- We kunnen het sterkst van ons christelijk geloof getuigen door onze daadwerkelijke dienstbaarheid aan de mensen met wie wij in de klas en in de school samen zijn.
- We kunnen elkaar ontmoeten en samen vieren in de aangeboden gelegenheden: stilte- en gebedsmomenten, vieringen, gesprekken...
- We kunnen ons engageren in de werkgroep schoolpastoraal, die ons kansen biedt

tot daadwerkelijk maatschappelijk engagement, en/of tot diepere bezinning over onze christelijke levensvisie.

BREEKPUNTEN*

Aan het overtreden van een aantal afspraken worden automatisch gevolgen gekoppeld. Deze laatste worden zonder veel discussie uitgevoerd, want ze zijn algemeen aanvaard en ze zijn duidelijk voor iedereen. De ervaring leert bovendien dat kordaat en consequent reageren bij bepaalde overtredingen, de beste manier is om het dagelijks samenzijn in een grote school leefbaar te houden.

- Het niet naleven van de afspraken rond het *uniform** kan onmiddellijk bestraft worden.
- *Spieken** of de intentie daartoe, kan tot gevolg hebben dat je voor de bewuste proef het cijfer nul krijgt of dat de bewuste proef nietig wordt verklaard (en je dus geen cijfer krijgt voor de proef).
- Spijbelen – al is het voor 1 uur – levert strafstudie op.
- Vandalisme, het opzettelijk vervuilen of beschadigen van ruimtes en materialen, leidt tot het herstel ervan en/of tot schadebetaling, wat een andere sanctie niet uitsluit.
- Fysiek of verbaal geweld en pesten, onder welke vorm ook, zullen altijd uitmonden in een gesprek tussen de betrokkenen, wat een andere sanctie niet uitsluit.
- Diefstal wordt altijd gesanctioneerd. Het kan leiden tot een interventie van de politie en zelfs definitieve uitsluiting tot gevolg hebben.
- Roken buiten de afgesproken plaats en tijd levert strafstudie op.
- Gebruik van alcohol en *illegale drugs** op school mag niet. Bovendien wenst de school niet geconfronteerd te worden met de nadelige effecten van gebruik elders. De school biedt hulpverlening, maar dit neemt niet weg dat er aangepaste sancties genomen worden.
- Het delen of dealen van drugs wordt altijd gesanctioneerd. Het kan leiden tot een interventie van de politie en zelfs definitieve uitsluiting tot gevolg hebben.

TOELICHTING BIJ DE BEGRIPPEN

Antiracistisch

Racisme = discriminatie op grond van ras, etniciteit.

Daarom dragen we ook geen symbolen die verwijzen naar extreme standpunten t.o.v. andere rassen of andere bevolkingsgroepen.

Assertief

Onszelf durven zijn en uitkomen voor onze mening op een zelfbewuste manier, steeds vertrekkend vanuit de ik-vorm (ik vind, ik denk dat ...) en met respect voor de mening en de persoon van de anderen. We verwarren assertief of zelfbewust zijn dan ook niet met steeds het hoge woord voeren, ons eigen grote gelijk willen halen of de anderen willen overtroeven.

Breepunt

Het overtreden van een aantal afspraken is gekoppeld aan automatische gevolgen. Op pagina 22 staat een overzicht van wat op onze school echt niet kan, met vermelding van de (mogelijke) sanctie. Het is dus voor iedereen duidelijk over welke gedragingen het hier gaat en iedereen kent ook vooraf de gevolgen. Voor gedragingen die als breepunt worden beschouwd kunnen geen verzachtende omstandigheden worden ingeroepen en over de sancties of maatregelen die er aan gekoppeld zijn kan niet 'onderhandeld' worden!

Consumptie-leren

De school biedt een totaalpakket aan vormende activiteiten: lessen en andere. We selecteren hier niet in. We consumeren de school niet in functie van wat we graag lusten, of van wat ons rechtstreeks voordeel kan brengen (punten, een diploma).

Diefstal

'We blijven van andermans spullen af', dat is op school de basisregel, en daar houden we ons aan, altijd en overal.

Elke overtreding van deze basisregel wordt beschouwd als diefstal, ongeacht de aard en de waarde van de weggenomen spullen en ongeacht de omstandigheden waarin dit gebeurt. Diefstal is niet alleen een strafbaar feit, het is in onze school ook een breepunt waarvoor nooit verzachtende omstandigheden kunnen ingeroepen worden.

Het is een vorm van oneerlijkheid die ernstige gevolgen kan hebben voor de betrokkenen, en die bovendien voor iedereen het leefklimaat verziekt.

We nemen dan ook onze verantwoordelijkheid, en durven hiertegen reageren, in het belang van iedereen.

Gelijkwaardigheid

Als mens zijn we aan elkaar gelijkwaardig: er zijn geen minderen of meerderen. In omgang en gesprekken betekent dit concreet dat iedereen, ongeacht zijn functie of positie, recht heeft op een zelfde mate van respect.

Gelijkwaardigheid is echter geen synoniem van gelijkheid. Binnen de school heeft iedereen immers een eigen taak, een eigen rol, een eigen functie.

Gepaste aanspreking

In de regel is dit de (juiste) voornaam.

Leerlingen spreken volwassenen (leerkrachten, onderhoudspersoneel, bezoekers, directie, ...) aan met 'mijnheer', 'mevrouw'.

De verantwoordelijken van het leerlingensecretariaat kunnen wel bij de voornaam aangesproken worden.

Gezonde kritiek

Opbouwende kritiek, kritiek die bedoeld is om iemand te helpen, niet om iemand te kwetsen. Kritiek is opbouwend als er ook alternatieven geboden worden om beter te doen. Uiteraard heeft iedereen zijn 'smalle kanten', gezonde kritiek geeft ons de kans te leren uit onze fouten en te werken aan onze beperktheden.

Illegale drugs

Alle bij wet verboden producten, inclusief cannabisproducten.

Inspraakkanalen

Instanties of groepen waarin overleg tussen twee of meer verschillende partners (leerlingen, leerkrachten, ondersteunend personeel, ouders, directie) mogelijk is: de klas, de leerlingenraad, de sportraad, de participatieraad, de ouderraad, e.a.

Intimiteit

Vrijpostig gedrag hoort niet thuis op school. Knuffelen en kussen zijn een uiting van genegenheid die echter storend kan zijn in gezelschap. Het getuigt van respect voor je vriend(in) en voor de groep als we deze vertrouwelijkheden uiten op een andere plaats, buiten de school.

Kauwgom

Herkauwers horen in de wei, niet in de klas.

Ter informatie: kauwgom doet er 25 jaar over vooraleer hij is afgebroken.

We gooien gebruikte kauwgom dus in de vuilnisbak (in een papiertje gewikkeld), en niet op of onder banken, op de trappen, de vloer, de speelplaats, het park, de openbare weg...

En, nuttig om weten: het verplicht komen afsteken van verharde kauwgom op woensdagnamiddag, is echt geen leuke bezigheid.

Lichaamstaal

De manier waarop we met gelaatsuitdrukking, gebaren en lichaamshouding een bepaalde

boodschap overbrengen.

Andere naam: niet-verbale communicatie.

Minimalisme

Mikken op de helft om erdoor te zijn, en dit terwijl we meer in onze mars hebben.

Maar, wie wil voor slechts 50% leven? Welke klant is tevreden met de helft van wat hij bestelde?

Pesten

Plagen wordt pesten als de andere zich geraakt voelt.

Wij hebben dus steeds voldoende aandacht voor de reactie (b.v. voor de lichaamstaal) van de andere, en passen ons gedrag dan aan.

Schoolvreemde voorwerpen

Voorwerpen die tijdens de schoolactiviteiten niet nodig zijn. Een volledige lijst opstellen is niet mogelijk. Hier volgen wel enkele voorbeelden ter verduidelijking: GSM, MP3-player...

Spieken

Bij het maken van een taak, een toets of een examen gebruiken we alleen die hulpmiddelen waarvoor de betrokken leerkracht toestemming heeft gegeven. We kijken bovendien zelf vooraf na of alle zaken die we mogen gebruiken ook 'clean' zijn en geen informatie bevatten die er niet strikt in of op thuishoort. We beseffen dat het overtreden van deze afspraken – doelbewust of uit nonchalance – zal beschouwd worden als spieken of als de intentie daartoe, met het gekende gevolg.

Totaalproject van de school

Het opvoedingsproject, de missie, de leefregel en alle afspraken die daaruit voortvloeien.

Uniform

De uniformbeschrijving is duidelijk en kan u terugvinden in de schoolgids. Alle twijfelgevallen worden beschouwd als niet-uniform.

Vandalisme

Het moedwillig beschadigen van andermans eigendom, van materiaal, gebouwen, installaties, enz. Het brengt het werk en de veiligheid of het comfort van anderen in gevaar.

Wie schade aanricht, herstelt of betaalt de schade.

Aangezien wij hierin allemaal een verantwoordelijkheid dragen, melden we elke vastgestelde uiting van vandalisme onmiddellijk op het leerlingensecretariaat.

Verzorgde kledij en opsmuk

Deze houden we steeds netjes en proper. Bovendien vermijden we elke vorm van extreem vertoon waarbij we alle aandacht vestigen op uiterlijke dingen.

